

NYHET FRÅN GREPPA NÄRINGEN

Foto: Mårten Svensson

Det går att minska kvävegödslingen

30 september 2016

Tycker en grupp finska forskare som menar att kvävegödslingen på fält som svarar dåligt på gödsling kan minskas med 20-75 kilo per hektar utan att försämra odlingens ekonomi. De finska gödslingsrekommendationerna behöver därför byggas om tycker de och inkludera data om vilken skörd en viss åker ger utan att grödan där kvävegödslats.

En grupp finska forskare har undersökt om det går att minska kvävegödslingen och därmed överskottet av kväve i fältbalansen utan att försämra odlingens ekonomi. De sammanställde 61 gödslingsförsök för åren 1946 till 2004 utförda på 29 olika platser i Finland. Försöken var gjorda för vårkorn, havre och vårvete och pågick var och en mellan 1 och 9 år med en medellängd på 3 år.

Skörd utan kvävegödsling utarmade marken

I medeltal för de sex decennierna och de många försöken var skörden 2 400 kilo kärna per hektar för försöksrutor utan kvävegödsling. Variationen i de enskilda försöken var från 1 000 till 4 000 kilo kärna per hektar. Kvävebalansen var då minus 36 kilo kväve per hektar vilket betyder att marken utarmas. Från de ogödslade försöksrutorna kunde också slutsatsen dras att skörden påverkades av markens mullhalt. I medeltal ökade skörden med 321 kilo kärna per procentenhet ökning av mullhalt.

En intressant sak är den uppdelning i jordar med lågt (4,9 - 5,7) och normalt pH (5,8 – 6,9) som gjordes. I denna studie konstateras att jordar med lågt pH svarar sämre på kvävegödsling och därför ökar kväveutlakningen mer på sådana jordar när kvävegödslingen ökar. I rapporten beskrivs därför kalkning som en metod att minska kväveutlakningen.

Gödsla mindre och mer

Den finska forskargruppen är ganska skarp i sitt omdöme om de nuvarande finska gödslingsrekommendationerna. De menar att för åkrar där grödan av olika skäl svarar dåligt på kvävegödsling är rekommendationen alldeles för hög. Kvävegivan skulle kunna sänkas med så mycket som 20-75 kilo per hektar utan att försämra odlingens ekonomi. Det skulle minska kväveöverskottet i fältbalansen med 10-40 kilo per hektar. Å andra sidan skriver de också att kvävegödslingsrekommendationen är för låg på fält där grödan svarar bra på kvävegödsling. Som avslutning menar de att de finska rekommendationerna behöver byggas om och inkludera data om vilken skörd som kan fås på det unika fältet om det inte gödslas med kväve. Till stor del menas markens förmåga att själv försörja grödan med kväve (mineralisering). Så kallade noll-rutor vore till hjälp för odlaren att förstå sina fält bättre. Ett annat sätt är att använda hjälpmedel som N-sensor eller CropSat för att löpande under växtsäsongen "fråga" grödan om dess kvävebehov istället för att som idag försöka bedöma rätt engångsgiva.

Text: [Markus Hoffmann](#)

Källa: [Nitrogen balances and yields of spring cereals as affected by nitrogen fertilization in northern conditions: A meta-analysis.](#) Valkama, Elena; Salo, Tapio; Esala, Martti; Turtola, Eila. Journal Agriculture, Ecosystems & Environment , Volume 164 – Jan 1, 2013

Sidan uppdaterades 2016-09-30 av Sofie Logardt

- [Dela på Facebook](#)
- [Dela på Twitter](#)
- [Dela på LinkedIn](#)

[Skriv ut](#)

Relaterade nyheter

- **Norska klimatrapporter kartlägger lantbruket**

21 mars 2016 - Hur kan norskt lantbruk bidra till att minska utsläppen av v..

- **God väg mot klimatmålet**

26 februari 2016 - Ju mer åtgärder och minskade utsläpp som kan åstadkommas på ..

- **Hållbar intensifiering av jordbruket**

01 december 2015 - Hur kan vi öka livsmedelsproduktionen på befintlig jordbruks..

- **Räkna fram vårkvävegivan till höstrapsen**

20 november 2015 - Genom att klippa och väga höstrapsen nu på hösten kan du öka..

- ”Lär känna din mark”

10 november 2015 - Håll koll på kvävet, lär känna din mark och använd nya hjälp..

Kontakt

Redaktör för nyhetsbrevet

Sofie Logardt

040-41 52 84 040-41 52 84

Greppa Näringen är ett samarbete mellan [Jordbruksverket](#), [LRF](#) och [länsstyrelserna](#).

You'll need Skype Credit